

KÜÇÜK SORGUN (KB MERSİN) OSTREA JEOSİTİ

Selim İnan, Nurdan İnan, Kemal Tash, Erol Özer ve Fevzi Öner
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Mersin Üniversitesi 33343, sinan@mersin.edu.tr

Mersin ilinin 117 km kuzeybatısındaki Küçük Sorgun köyünün Musa Bozulduğu mevkiinde *Ostrea* jeositi tesbit edilmiştir. *Ostrea* türleri ülkemizde çok yaygın olup, Tersiyer için kılavuz fosiller bırakmışlardır. Bu pelecypod cinsinde, konsantrik yapraklarla oluşturulan kavkı kalın olup, iç tarafında ortaya doğru gelişmiş büyük bir kas izi mevcuttur. Sol kapak şişkin, sağ kapak nisbeten düzdür. Tipik bir çengel mevcut olmayıp, bu bölge düzdür.

Alt Miyosen yaşlı Karaisalı formasyonu Orta Toros kuşağında geniş yüzlekler vermektedir. Birimin, çamurtaşı-kumtaşı- kireçtaşı ardalanması sunan alt seviyelerinde, pelecypodlardan; *Spondylus* cf. *crassicosta*, *Ostrea edulis*, *Ostrea digitalina*, *Crassostrea longirostri*, *Pecten* cf. *beudanti*, *Lucina* spp., gastropodlardan; *Acteocina* cf. *lajonkaireana sinzowi*, *Cerithium* sp., ekinidlerden *Holectypus* cf. *orificatus*, *Clypeaster* cf. *lamberti*, *Schizaster lovisatoi* ve mercanlardan *Heliastraea reussiana*, *Goniastrea* sp. gibi makrofosiller bollukla bulunmaktadır.

Birimin üst seviyeleri genellikle kırmızı alglerin oluşturduğu çok az matriks içeren, rodolitli kireçtaşı özelliğindedir. Bu kireçtaşları, orta-kalın tabakalı olup, 10 metre kalınlığında bir *Ostrea* bankı içermektedir. Bu bankta, anormal irilikte *Ostrea edulis* ve *Crassostrea longirostri* bireyleri egemendir. *Ostrea edulis*'lerin boyu ortalama 20, eni 14 ve kalınlığı 10 cm'dir. Kavkı ortasında, ortalama 3 cm derinliğinde, 5 cm çapında fazlasıyla gelişmiş bir kas izi vardır. *Crassostrea longirostri* örneklerinin ortalama boyu 25, eni 6 ve kalınlığı 7 cm'dir. Bu seviyede, anormal irilikteki fosil örneklerinin biriktirilerek yığışım oluşturduğu bir aşınma yüzeyi tesbit edilmiştir.

Bu yığışım seviyesinin üstünde hemen hemen tamamen kırmızı alg resifi yer almaktadır. Burada, *Ostrea edulis* ve *Crassostrea longirostri* egemenliğinin azaldığı, bunlara *Heliastraea reussiana* gibi mercanlarla *Cerithium* sp. gibi gastropodların eşlik ettiği görülür. Molluskların egemen olduğu fosil içeriği en fazla derinliği 20 metre olan, sıg- sıcak, gel-git içi zon ortamını işaret etmektedir. Özellikle, *Ostrea* bankını oluşturan bireylerin çok kalın kavkılara sahip olması, ortamın kuvvetli dalga ve akıntı etkinliğinde olduğunu göstermektedir. Özellikle fosillerin yığışım oluşturduğu seviye, teorik bilgiler için bir test alanı olduğu gibi, olağanüstü görsel güzelliği nedeniyle de kayda alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Jeosit, *Ostrea*, Mersin, Türkiye.

KÜÇÜKSORGUN (NW MERSİN-TÜRKİYE) OSTREA GEOSITE

Selim İnan, Nurdan İnan, Kemal Tash, Erol Özer and Fevzi Öner
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Mersin Üniversitesi 33343, sinan@mersin.edu.tr

An *Ostrea* geosite was determined in the Musa Bozulduğu site of Küçük Sorgun village at 117 km northwest of Mersin county. *Ostrea* species are very common and index fossils for the Tertiary in Turkey. This ostreid pelecypod genus has a very thick shell consisted of concentric calcareous layers and a large muscular trail in its inside. *Ostrea*, whose lower (left) valve is convex and upper (right) valve is flat It has not a typical hook and this area is smooth.

The Karaisalı Formation of the Early Miocene age gives wide outcrops in the Central Tauride belt. The lower parts of the unit composed of an alternation of mudstone, sandstone and limestone contain pelecypods *Spondylus* cf. *crassicosta*, *Ostrea edulis*, *Ostrea digitalina*, *Crassostrea longirostri*, *Pecten* cf. *beudanti*, *Lucina* spp.; gastropods *Acteocina* cf. *lajonkaireana sinzowi*, *Cerithium* sp.; echinoderms *Holectypus* cf. *orificatus*, *Clypeaster* cf. *lamberti*, *Schizaster lovisatoi* and corals *Heliastraea reussiana*, *Goniastrea* sp.

The upper parts of the unit consists of medium to thick bedded rhodolite-limestones which contain an ostreid bank of 10 m thickness. In this bank, abnormal large *Ostrea edulis* and *Crassostrea longirostri* specimens. *Ostrea edulis* has a length of about 20 cm, a width of 14 cm and a thickness of 10 cm. There is a well developed muscular depression of 3 cm depth and 5 cm diameter in the central part of the valve. *Crassostrea longirostri* has a length of about 25 cm, a width of 6 cm and a thickness of 7 cm. In this level, an erosional surface on which abnormal fossil specimens accumulated is determined.

A coralline-algal reef limestone overlies this ostreid-bank. In this level, the predominance of *Ostrea edulis* and *Crassostrea longirostri* decreases, and coral *Heliastraea reussiana*, gastropod *Cerithium* sp. are accompanied with this assemblage. Mollusk-dominant fossil content indicates a shallow coastal waters in the intertidal zone, down to a depth of 20 m. Very thickened shells of ostreids shows that the environment was effected by strong waves and flows. This ostreid-buildup level should be recorded because of its visual beauty as well as a test area for theoretical informations.

Key Words: Geosite, *Ostrea*, Mersin, Türkiye.